

2
2021/22

KARIS

REDAKCIA

OBSAH

Karis- the school magazine
 časopis Bilingválneho gymnázia
 Milana Hodžu v Sučanoch

Ročník jedenásty, číslo druhé
 (november/december/január)
 náklad 135 kusov

Šéfredaktorka: Zaira Záremská
Zodpovedný Pedagóg: Mgr. Marián Steiner
Zástupca Šéfredaktora: Aneta Pavčová
Grafika: Natália Papšová
Fotografie obálka: Nina Tomaškínová
Korektúra: PhDr. Beáta Makovická,
 Mgr. Marián Steiner
Social Media: Emma Molnárová

Prispievatelia v tomto čísle:
 Barbora Bařinová, Karolína Gregorová, Katarína Janšová, Tomáš Košárek, Mgr. Kristína Lukašíková, M. Mečiarová, Natália Michalcová, Samuel Michlík, Eva Pavolková, Klára Richterová, Mgr. Michal Sadloň, Mgr. Marián Steiner, Marián Šlachta, Zaira Záremská, Ema Žulková

Tlač: P+M Turany

Editoriál	3
Oh how life is, Groningen	4
Spoliehať sa na TikTok?	8
Študentská Recenzia	10
Parental Advisory	12
Brigáda v zahraničí	13
Exploring the internet	16
D and D	19
Dezinformácie Covid19	20
Nádej v 21. storočí	24
Playlist of my life	27
Bakelita	29
Movie Industry v 2021	30
The best of both worlds	34
Student Fashion	36
Orol Sučianský	40

credits: Tomáš Košárek

EDITORIÁL

Hello guys!

Nanešťastie to vyzerá, že komplikácie neustávajú, no napriek tomu sme stále tu! Aj v tomto číle nájdete veľa zaujímavých článkov na štýl z každého rožku trošku. Chceli by ste cez leto pracovať v zahraničí či študovať v Holandsku? O svoje príbehy, rady či tipy sa s Vami podelí i jeden z našich absolventov. Zaujíma Vás móda, hoaxy týkajúce sa Covidu či ako často meniť spodné prádlo? Ste na správnom mieste. V neposlednom rade by som aj vyzdvihla, že o ich hudobný vkus sa s nami podelili naši učitelia pán Sadloň a pán Steiner.

Nech vás už zaujal akýkoľvek článok, dúfam, že si jeho čítanie užijete, a že si prídeťte kúpiť aj ďalšie vydanie!

Zaira Záremská

GET TO
KNOW
ME !

All of us are dead

A relatively new Korean drama show about high-schoolers in a zombie apocalypse. I only have one comment: no one does zombies quite like South Korea. (If you have seen Kingdom you know what I'm talking about)

スタジオジブリ
STUDIO GHIBLI
HOWL'S
MOVING CASTLE

Howl's Moving Castle

I have been absolutely in love with Studio Ghibli since I was a kid and this movie is my go-to comfort movie. Everything about it is just lovely.

REDAKCIA

OBSAH

Karis- the school magazine
 časopis Bilingválneho gymnázia
 Milana Hodžu v Sučanoch

Ročník jedenásty, číslo druhé
 (november/december/január)
 náklad 135 kusov

Šéfredaktorka: Zaira Záremská
Zodpovedný Pedagóg: Mgr. Marián Steiner
Zástupca Šéfredaktora: Aneta Pavčová
Grafika: Natália Papšová
Fotografie obálka: Nina Tomaškínová
Korektúra: PhDr. Beáta Makovická,
 Mgr. Marián Steiner
Social Media: Emma Molnárová

Prispievatelia v tomto čísle:
 Barbora Bařinová, Karolína Gregorová, Katarína Janšová, Tomáš Košárek, Mgr. Kristína Lukašíková, M. Mečiarová, Natália Michalcová, Samuel Michlík, Eva Pavolková, Klára Richterová, Mgr. Michal Sadloň, Mgr. Marián Steiner, Marián Šlachta, Zaira Záremská, Ema Žulková

Tlač: P+M Turany

Editoriál	3
Oh how life is, Groningen	4
Spoliehať sa na TikTok?	8
Študentská Recenzia	10
Parental Advisory	12
Brigáda v zahraničí	13
Exploring the internet	16
D and D	19
Dezinformácie Covid19	20
Nádej v 21. storočí	24
Playlist of my life	27
Bakelita	29
Movie Industry v 2021	30
The best of both worlds	34
Student Fashion	36
Orol Sučianský	40

credits: Tomáš Košárek

Dutch people cycle **everywhere**, anytime.

Buying a cheap bike sounded like a bad idea to me at first and when I went through a few second-hand bike shops I was rather skeptical as they were all making these weird screeching noises (I felt like wow, this is my life from now on?) but slowly you get used to the pace all Dutch people move around you (and all the frightening sounds the bikes do as well). Get yourself the swiftest bike in the whole city and yet there will be the Dutch people, chilling at their swift pace, riding alongside you while you continue in the arduous work of cycling. Nonetheless, you feel really good about yourself by the end of the day when you see the amounts of kilometers that you cycled. Good cardio and stress reliever, I have to say!

Albert Heijn is a heresy.

Do you like Lidl? There is only one shop of funky German groceries that I used to buy back in Slovakia. Instead of it, Dutch people prefer to shop in a supermarket chain called Albert Heijn. Call it what you will, I personally love shopping there as it is an adventurous journey into the heart of the beast. In case you do not have a discount card, you will not survive a single day as the supermarket is incredibly pricey. Getting yourself the card though and the Albert Heijn visit becomes a funky thrifting bonus travel in which you are incredibly happy at the end of getting numerous discounts you were able to find in the secret places (still paying a fortune with regard to Slovak standards, but you feel better, and that is most important, right?)

Dutch people are tall (and hot, if you ask me!)

I mean, they are the tallest nation in the world. Call it predictable to see plenty of tall people in the city, but this was the biggest change for me, at least.

With my solid 1.85 height, I am usually the tallest person in the room and I took it as a given. However, in the Netherlands, my height is pretty much something slightly below average and it took me a while to get used to it.

A whole other thing was starting to live in a student city. I come from Martin, which is a rather small city right next to Sučany, and meeting a person similar to my age through a random walk in the city was rather unlikely due to the increasing number of elderly people. However, here, the average age thanks to all students doing their bachelors/masters/Phds, lowered to the incredible age of 36, making Groningen the youngest city in the Netherlands. It certainly feels good to see so many people my age around me and the Tinder app is certainly more fun!

Becoming vegetarian does not seem like a life-threatening option.

This part is going to be very subjective, but it matters to me very much. In Slovakia, at least when you decide to be a vegetarian/vegan, you feel pressured by your family or surroundings to not be, because it would be „against the natural state of things“ or some similar saying connecting not eating meat to blaspheming against the Slovak culture or traditions, you name it. In the Netherlands, they took a rather stricter approach. It is comparatively more expensive to live on a meat-based diet here than in Martin where I used to eat meat nearly on a daily basis. The vegetarian options are scattered all around the shop so you do not feel like a chased animal compared to when you come to your „vegetarian corner“ in Slovakia.

Thus I started to eat much less meat (at first due to prices, secondly, I am trying to live more plant-based now) and it even improved my health. So far so good!

Altogether, I was very indecisive when it came to life choices on picking up a proper university degree. One year later I have to say that this was a good option and even though university life is much more pressing than the GBAS one, the freedom feels insanely good!

Farewell!

Tomáš Košárek

SPOLIEHAŤ SA NA alebo AKO ČASTO SI TREBA KUPOVAT SPODNÚ BIELIZEŇ?

Prednedávnom sa na Tik-toku objavilo video, v ktorom sa hovorilo, že spodná bielizeň by sa mala meniť za novú každých 6-9 mesiacov. Keďže všetci ale vieme, že Tik-tok je vierohodný vedecký zdroj, podieme sa na to pozrieť aj my.

Nejedna žena sa v komentároch na spomínanom videu ohlásila, že ona to tak určite nerobí pýtajúc sa či je to veľký problém. Ak by ste aj Vy napísali podobný komentár, nestrachujte sa. Mnohí doktori tvrdia, že podobné obmedzenie na nohavičky či boxerky nie je.

Na našej pokožke sa nachádzajú mikróby – to môže znieť strašidelné, no vo väčšine prípadov je vzťah medzi nami a týmito baktériami obojstranne výhodný. No a keďže sa tieto organizmy nachádzajú na našej pokožke, je prirodzené, že sa premiestnia aj na naše oblečenie – tričká, nohavice aj spodnú bielizeň. Tak ako si perieme tepláky malí by sme si prať aj bielizeň. Je normálne, že počas horúceho letného dňa sa spotíme (alebo pri cvičení na telesnej či vo fitku) a tým pre baktérie vytvoríme priateľné prostredie pre život. Baktérie sa v nohavičkách počas nosenia množia, a pri neumytí môžu spôsobiť aj zápach.

To ale znie akoby sme si mali každý týždeň či mesiac kupovať nové kúsky. Nie je to tak. Pri dodržiavaní správnej hygieny a pravidelnom praní oblečenia sa tieto mikróby eliminujú a preto by sme sa nemali strachovať. Doktori sa zhodujú že najlepšie je prať bielizeň s pracím prostriedkom na to určeným a ak ten nemáte po ruke postačí aj mydlo a teplá voda. No a ak to umožní počasie, je najlepšie nechať bielizeň uschnúť na slnku nakoľko UV žiarenie zabíja baktérie.

Kedy si teda kúpiť novú bielizeň? Dôvodov je viacero. Chceme. Naša „pôvodná“ sa už nedá pohodlne nosiť. Má v sebe diery, už nie je pružná, elastická guma sa už nenaťahuje, alebo už prostre dobre nesedí. Vtedy je naozaj vhodné poobzerať sa po niečom novom. Nosenie opotrebovanej bielizne totiž môže spôsobiť problémy (aj keď riziko je malé). Spodná bielizeň, ktorá nesedí môže spôsobiť začervenanie kože, malé odery či môže dokonca pohlcovať vlhko a to následne spôsobi namnoženie mikróbov a v neposlednom rade rôzne infekcie.

Takže ak máte oblúbenú spodnú bielizeň vo svojom šatníku aj 2 roky nemusíte ju hned vyhadzovať do koša. Ak sa o svoje oblečenie staráte a stále Vám dobre sedí, nemáte problém.

Kristína Lukašíková

Seven Husbands of Evelyn Hugo je historický román napísaný americkou spisovateľkou Taylor Jenkins Reid. Autorka v knihe opisuje život fiktívnej hollywoodskej hviezdy - Evelyn Hugo, ktorá bola známa svojimi siedmimi manželstvami. Na sklonku života sa hviezda rozhodla odhaliť svoju pravú tvár a skryté stránky svojej kariéry, ale i osobného života. Tento príbeh vyroz

práva dôkladne vybranej, nie práve známej žurnalistke Monique Grant. Monique v tom uvidela šancu na presadenie sa vo svete žurnalistiky a po dlhých tŕvahách na túto príležitosť prikývla. Následne sme svedkami stretnutí Monique a Evelyn, na ktorých Evelyn postupne odhaluje doposiaľ zatajené informácie z čias jej hereckej kariéry. Dozvedáme sa o všetkých detailoch o jej vstupe do šoubiznisu, o zákulisných informáciach hollywoodskeho sveta a o jej životných trápeniach, ale aj o tajomstvách jej úspechu.

Autorka v knihe rozoberá temy, ktoré sú veľmi citlivé, ale aj realisticky podané. Stretávame sa tu napríklad s predsudkami v konzervatívnej spoločnosti voči inakosti. Poukázanie na túto tému dodalo tomuto príbehu hodnotu, ale zároveň nenarušilo samotný dej knihy. Môžeme tu postrehnúť aj rasovú problematiku. Hlavná postava má kubánske korene a na to, aby bola akceptovaná vo svete šoubiznisu musí zmeniť viaceré črty svojho výzoru a správania. S týmto je spojené aj postupné oboznámovanie sa hlavnej postavy s časťou svojho ja, ktoré celý život musela potláčať a akceptácia jej pravej tváre. V neposlednom rade je kniha špecifická reprezentáciou LGBTQ+ komunity, ktorá nie je stereotypná ako to väčšine filmov alebo seriálov (ehm české komédie...).

318 • TAYLOR JENKINS REID

She laughed, and I kissed her.
“We’re home,” I said.
This wasn’t my home. We’d never lived here together before. But she knew what I meant.

“Yes,” she said. “We’re home.”

Recenzia

Spôsob, ktorým autorka napísala postavy sa mi na knihe definitívne páčil najviac. Jej vzájomné prepájanie charakterového vývoja postáv, môžeme vidieť v tom, že vývoj jednej postavy dokázal ovplyvniť následne vývoj ďalšej. Toto bolo super, ale spôsobilo to aj, že počas toho ako som bola doslova zažratá do Evelyninho dejá mi tam zrazu skočil Moniquin súkromný život, čo pôsobilo veľmi rušivo. Na druhej strane čitateľ sa až na konci knihy dozvie podstatu aj Moniquinho príbehu a pochopí jej dôležitosť. Nič to, ale nemení na fakte, že väčšinu knihy mi Monique prišla ako rušivý element a myslím si, že jej podstata v knihe mohla byť aspoň načrtnutá skôr. Okrem toho, že príbehy viacerých postáv sa prelínali a súviseli spolu nedá mi nespomenúť vlastnosti pripísané hlavnej postave a jej jedinečnosť. Počas Evelyninho života svet ju vnímal len cez jej manželov a jej osobnosť ignoroval. Toto bol jeden z dôvodov, prečo sa rozhodla vyzprávať svoj príbeh a ukázať svetu svoju silnú osobnosť. Toto možeme vidieť na citáte: "Because they are just husbands. I am Evelyn Hugo." (voľný preklad: Lebo oni sú len manželia. Ja som Evelyn Hugo.) Síce bola Evelyn na jednej strane nekompromisná sebavedomá žena, nechýbalo jej ani na zraniteľnosti a túto vlastnosť môžeme vidieť vo veľa emotívnych scénach. Všetky tieto črty sa spojili do jednej veľmi prepracovanej postavy.

Čiže ak hľadáte knihu, ktorá má silnú hlavnú postavu, komplexnú dejovú líniu a emočne vypäté scény, ktoré sú priam zubo-pukajúce, táto kniha je práve pre vás. Na záver sa možno pýtate, ktorý zo siedmich manželov Evelyn Hugo bol jej pravou láskou.

Čo ak to neboli ani jeden z nich?

Karolína Gregorová

PARENTAL ADVISORY - EXPLICIT LYRICS

The number one band is Slayer. I have seen them several times, US and also SVK - TopFest, NMnV. This song describes partially my own point of view on certain topics. **Slayer - Disciple** Seen them live many times, visited an after party and met Kerry and Jeff personally. What else can you dream of? Fantastic 2 years in NYC. At that party there were Johnny Kelly and Kenny Hickey. That logically brings us to the next band.

Type O Negative - Love You to Death
Seen them live once, fell in love with their music and this is it. Very sad that Peter is gone. The next band is a legend as well, Pantera - Walk. The energy of the whole song is great. Whenever I listen to them I am very sad about their breakup and the tragic death of Dime.

The following two bands represent the 90s rap metal scene. Both bands are kind of political **Clawfinger - Nig?er** **Rage Against The Machine - Killing in the name of** The topics are similar. No need to explain - sit and listen and it will make sense. Legendary pieces of these two bands.

Another one comes from a movie soundtrack and takes me back in time to the end of high school. We listened to the Judgment Night soundtrack which is for me the best mix of rap and metal/rock artists. Worth listening to, definitely.

Therapy? & Fatal - Come and Die

Michal Sadloň

A D V I S O R Y
E X P L I C I T C O N T E N T

Letná Brigáda v Zahraničí

Každým rokom nám je umožnené si na dva mesiace odpočinúť od všetkých našich školských povinností. Niekoľko sa rozhodne toto obdobie skutočne venovať dôkladnému odpočinku, iný cestovaniu, no väčšina z nás sa tejto príležitosti chopy ako možnosti privyrobiť si prostredníctvom letnej brigády. Mnoho z vás si určite pojem letná brigáda predstaví ako 8-týždňové nepretržité naháňanie sa s taniermi v miestnej reštaurácii, nekonečné vysedávanie za pokladňou v supermarketu alebo ako ustavičné upozorňovanie nezodpovedných zákazníkov populárnej turistickej atrakcie vo vašom regióne.

Počas posledných mesiacov minulého školského roka vyzerali moje predstavy o lete veľmi podobne. Bolo tomu tak až do druhej polovice júna, kym sa na mňa spolužiačky Viky a Erika neobrátili s ponukou ktorú nebolo možné odmietnuť, a to strávením leta brigádovaním v Holandsku. Nová krajina, noví ľudia, nové skúsenosti a toto všetko doplnené o priam až rozprávkový plat. Kto by dokázal povedať nie? Pofotil som občiansky, oboznámil rodičov, nachystal pas a o týždeň na to sme už v Prahe nastupovali do autobusu ktorý by nás neskôr odviezol až do hlavného mesta krajiny tulipánov, Amsterdamu.

Ubytovaní sme boli v malebnej dedinke Abbenes, niečo vyše 30 kilometrov južne od hlavného mesta. Kvalita aj lokácia ubytovania boli jedny z mála nevýhod celej našej Holandskej skúsenosti. Ubytovňa sa nachádzala v bývalých kanceláriách susedného autoservisu, čo vysvetlovalo podivuhodnú štruktúru celého objektu. Býali sme tu aj s ďalšími desiatimi zamestnancami spoločnosti pod ktorou sme pracovali. Šlo prevažne o Čechov, takže prípadná komunikácia bol nás najmenší problém. Čo bol však väčší problém a o ktorom sme sa dozvedeli až po príchode bolo to, že v tejto dedine nestáli žiadne autobusy a najbližší supermarket sa nachádzal až v najbližšom meste. Kedže bolo toto mesto od Abbenes vzdialené až 5 kilometrov, odkázaní sme boli len a len na bicykle. Holandská infraštruktúra zamieraná hlavne na ekologické cestovanie nám túto fyzicky náročnú časť každého dňa veľmi ulahčila. Po celej krajinе sa totiž nachádzajú cyklistické chodníky a na svojom dvojkolesovom tátosovi by ste sa bez nijakých problémov dostali aj na opačnú stranu Holandska. Symbóza tohto progresívneho národa s bicyklami je naozaj nesporná. Neraz sa mi stalo, že ma počas toho ako som z celej sily šlapal do roboty predbehol náhodný dôchodcovský pár, ktorý si pravdepodobne len užíval relaxačnú letnú jazdu.

jekcie Amsterdamského letiska Schiphol. Rutina cestovania do roboty bola veľmi pestrá a môžeme povedať, že obsahovala to najlepšie, čo môže Holandsko v tomto aspekte ponúknúť. Klasický pracovný deň sa začína presunom bicyklami z ubytovne do Nieuw-Vennepu, kde sme nastupovali na expresne rýchly a nikdy nemeškajúci vlak. Tento vlak nás v priebehu pár minút odpravil až do srdca letiska, kde sme eventuálne nastúpili na autobus, ktorý nás odviezol ku požadovanému pracovisku. S trochou šťastia a zdravou dávkou guráže je po Holandsku možné cestovať takmer "zadarmo". Kvôli vysokým cenám za hromadnú dopravu sa veľa ľudí, obzvlášť tých čo tu nemajú trvalé bydlisko, prikláňa k cestovaniu "na čierno". Napriek tomu, že som si každou cestou vlakom či autobusom sptyoval svedomie, na doprave sa mi v priebehu posledných troch týždňov podarilo

ušetriť niečo okolo 200 eur.

Pracovali sme vo veľkých skladoch, najskôr v skade náhradných dielov britskej automobilky MG a neskôr v skade logistického velikána UPS. Práca samotná nebola fyzicky náročná, obzvlášť keď ju porovnáme s platom, ktorý bol minimálne trikrát vyšší ako ten na Slovensku. Táto mzda bola doplnená oku lahodiacimi príplatkami (denný príplatok 11 € na dopravu), taktiež ako o "Holiday money", keď sa vám z každej výplaty ako bonus uložilo určité percento odpracovaných hodín. Tento bonus ste si mohli hocikedy vyzdvihnuť. Hes podárenie s financiami ako aj platenie nájmu nám veľmi uľahčilo vyplácanie odrobených dní na týždennej báze. Osobne si myslím, že je tento spôsob vyplácania mzdy efektívnejší a určite by som ho uvítal aj u nás, na Slovensku.

Za 7 týždňov ktoré sme tu strávili sa nám podarilo nájsť si čas aj na cestovanie a spoznávanie tejto veľmi fotogenickej krajiny. Aj keď každá cesta do roboty bola zážitkom sama o sebe, týždenne nám bol poskytnutý aj jeden deň voľna, ktorý sme vždy využili s maximálnou efektivitou. Plavba amsterdamskými kanálmi, nádherná pobrežie v Hágu ako aj spontánne výlety bicyklom po strednom Holandsku určite patria medzi najväčšie highlighty nášho pobytu. Za zmienku určite stojí aj nočný život v Amsterdame, ktorý vyzerá úplne rovnako ako je opisovaný v každom filme. Ako turistom(!) sa nám podarilo navštíviť aj medzi Američanmi veľmi populárny Red Light District, či iné turistické lákadlá, ktoré by ste v iných kútoch sveta

hľadali len márne.

Svoju celkové pocity môžem hodnotiť jedine pozitívne. Zdokonalenie angličtiny, nadviazanie nových priateľstiev ako aj širší kultúrny prehľad sú len jedny z mála kladných aspektov, ktoré sme si z krajiny veterních mlynov odniesli. Čo sa na prvý pohľad môže zdať ako krátkodobá výprava za peniaze, ani sa za pári rokov zmení na cenné spomienky a zážitky, ktoré si vaši blízni určite radi vypočujú. Ak vám čosi podobné už niekedy prešlo hlavou, ani na sekundu neváhajte, oboznámte s tým spolužiakov a o plnohodnotný program na leto mate postarané.

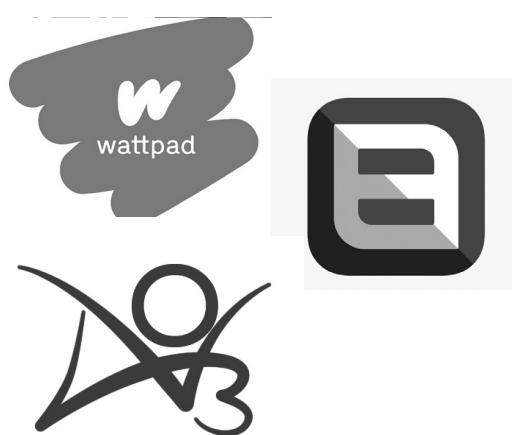
Exploring the internet: **Fanfiction**

Ah, there is nothing more relaxing than wrapping up a stressful day with a story about your beloved character. Right? This concept accompanied by pictures of your favorite dark-haired animated boy and well-drawn pink-haired ladies seems relatively innocent. That is until you see the larger scale. Let us metaphorically zoom out and start from the beginning.

The 1960s and the up-and-coming show Star Trek is what sparked the first fanfiction that can be found even today. There is a “fandom” for almost everything out there, one sentence on the internet and you might find yourself becoming the center of the next wave of fanfictions.

But how is that even possible? Simply type these letters in the search bar of your device: Wattpad, Tumblr, Fanfiction.net, Quotev, and most notably Archive of our own. You will find yourself overwhelmed with the amount of content found within seconds. And if your curiosity gets the

best of you... well, then you might stumble upon the 12 million word fanfiction or the fanfiction with over 500 warnings. That is how the fanfiction world goes.

One of the first experiences of a teenager – no, a child, and let me repeat that, a child – on the internet, is almost always stumbling upon what they should not have encountered. It could be a dead animal, it could be NSFW (not safe for work) art or it could be fanfiction. It usually follows the same pattern. You like a source material, let us have Harry Potter as an example, and then you start feeling a particular way about this one specific character. In this example, I will use Draco Malfoy. And Wattpad will

connect you directly to him. You are suddenly sitting next to him, dancing together while the sun is setting and practicing magic. After all, what is wrong with young authors and their readers sharing the love for a character? Where is the problem? This all seems so normal, doesn't it? Wrong.

K

The topics in these works are romanticized, glorified, and oh, so desirable. Suicide? I read about that eight times a day. How bad could it actually be? Murder? But this author described the murderer so elegantly, he surely can be forgiven. You surely realize how dangerous this is when applied to the real world. Let me remind you that these are chil-

dren, preteens, teenagers at best, reading this. We are in the most critical stage of our life. So easily influenced. By whom? The author, of course. But the author is not the big bad wolf here, they are just like their fans. A young impressionable teenager. The average age of a fan-fiction writer is 17. Seven-teen

Let me conclude by quoting an unnamed person from our school “**I became painfully aware of what cocaine addiction is at the age of 10. All I wanted to do that school evening was read about my favorite Youtuber.**”

Katarína Janšová

THE
FINEY
REPORT

Dissociation

Dissociation is a feeling of disconnection from the world around you. It is usually the brain's way of dealing with a mentally taxing situation. It is the third most common mental health symptom after feelings of depression and anxiety.

You can feel dissociated during a panic attack or it can simply occur on its own.

Derealisation and depersonalization

Derealisation is a disconnect from the outside world. Kind of like you are in a dream all the time and everything is foggy. An intense feeling of zoning out.

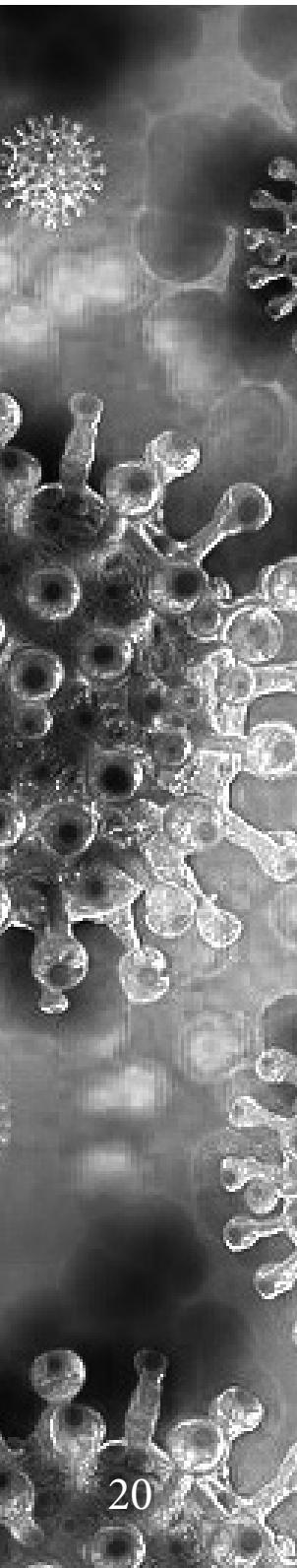
For me, derealisation comes with terrible memory loss which is why I keep this Instagram diary where I post pictures and write a short caption of what I did during that day.

Depersonalization is a disconnect from self. It can be as extreme as feeling like you're watching yourself from a third-person perspective but for the most part, people talk about their hands not feeling like they're theirs or not recognizing themselves in the mirror.

These two, even though completely different, go hand in hand, and it is rare that an individual experiences only one of them. They also occur for longer periods. For many individuals, they are connected to their depression and they co-exist and occur simultaneously.

What I found helps the most is spending time with loved ones because they can recall some moments. You might find yourself having memories from a different point of view than yours but it isn't all that bad.

I decided to talk about this now because covid time made some people feel like this for the very first time or maybe worsened these symptoms. In-person interactions with friends became near to impossible and talking online is simply not the same. Making conversation with people from our school there are many more than

Ako je to s (dez)informáciami ohľadom Covid-19?

Sociálne siete priniesli mnoho benefitov, medzi ktoré patrí napríklad komunikácia na diaľku, informácie z iných častí sveta či možnosť vyjadriť si svoj názor. Kým nám slúžia, vedia pomôcť, no ak sa nám vymknú spod kontroly, vedia za sebou zanechať množstvo škôd. Viaceré zdroje sa zhodujú, že práve sociálne siete nám okrem okamžitých informácií týkajúcich sa pandémie priniesli aj polarizáciu spoločnosti, strach pred vakcináciou a konšpiračné teórie, ktoré vážnosť situácie popierajú. V nasledujúcom článku sa preto pozrieme na 3 vedecky vyvrátené mýty, ktoré sa na sociálnych sieťach šírili a nalamovali vieriú ľudí vo vedu a očkovanie.

Vakcíny spôsobujú ženskú neplodnosť

Vyvolať v ženách (minimálne tých, čo túzia byť matkami) strach, že nikdy nebudú mať deti, ak si budú "liečiť" chorobu, ktorú dostať asi nemusia, znie ako pomerne silný ovplyvňovací nástroj. Na základe osobných skúseností (nepodložených presnými štatistikami) viem, že niekoľko žien to od vakcíny aj odradilo. Na základe čoho tento predpoklad vznikol?

Autori tohto tvrdenia argumentujú tým, že spike proteín Covid-19 má rovnakú štruktúru ako proteín syncytin-1, ktorý hrá významnú rolu pri raste placenty. Logicky z toho vyplýva, že ak pri vakcinácii zaútočí naša imunita na spike proteín (čo zaútočí), následne by sme si vyvinuli imunitu aj proti syncytínu-1, a teda placenta, ako klúčový orgán pre vývin plodu, by nemohla byť dostatočne vyuvinutá a plod by tak nebol dostatočne vyživený. Otázka teda je: majú tieto 2 proteíny rovnakú štruktúru?

Nie. Podobnosť medzi 2 proteínnimi bola skúmaná imunológmi a závery zneli: neexistuje signifikantná podobnosť medzi sekvenciou amínokyselín (čo sú stavebné zložky proteínov, ktoré ovplyvňujú ich tvar a funkciu) a k reakcii medzi syncytínom-1 a tzv. antisérom od Covid-poziitívnych pacientov (krvné sérum obsahujúce protílátky proti Covid-19) nedošlo. Výsledky štúdie na ženách nám to tiež empiricky potvrdzujú. Pomer žien, ktoré v nej otehotneli po vakcinácii ku kontrolnej vzorke (t.j. nezaočkované ženy) bol vo Veľkej Británii veľmi podobný (29:28 pri Pfizer, Moderna a AstraZeneca dokopy), počet spontánnych potratov bol vyšší pri kontrolnej vzorke (5:2 pri zaočkovaných).

Kvôli spomenutým dátam teda dôvod na obavy z neplodnosti nehrozí.

¹ Lu-Culligan, Alice, and Akiko Iwasaki. "The False Rumors About Vaccines That Are Scaring Women." *The New York Times*, www.nytimes.com/2021/01/26/opinion/covid-vaccine-rumors.html. Accessed 7 Jan. 2022.

² United States Food & Drug Administration. Pfizer-BioNTech COVID-19 vaccine (BNT162, PF-07302048).

Vaccines and related biological products advisory committee briefing document. FDA

<https://www.fda.gov/media/144246/download>. Accessed 7 Jan. 2022.

³ United States Food & Drug Administration. Vaccines and related biological products advisory committee meeting December 17, 2020. FDA briefing document: Moderna COVID-19 vaccine. FDA <https://www.fda.gov/media/144434/download>. Accessed 7 Jan. 2022.

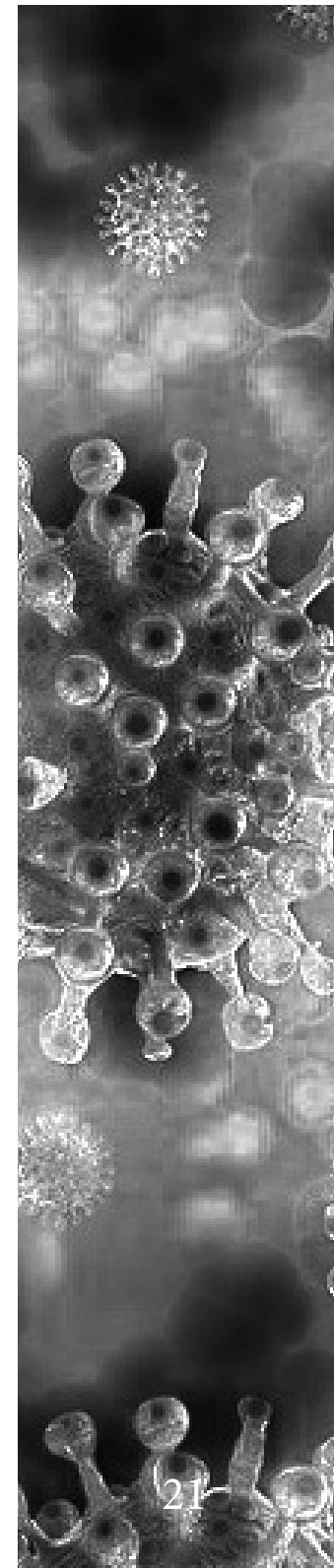
Vakcíny zmenia naše DNA

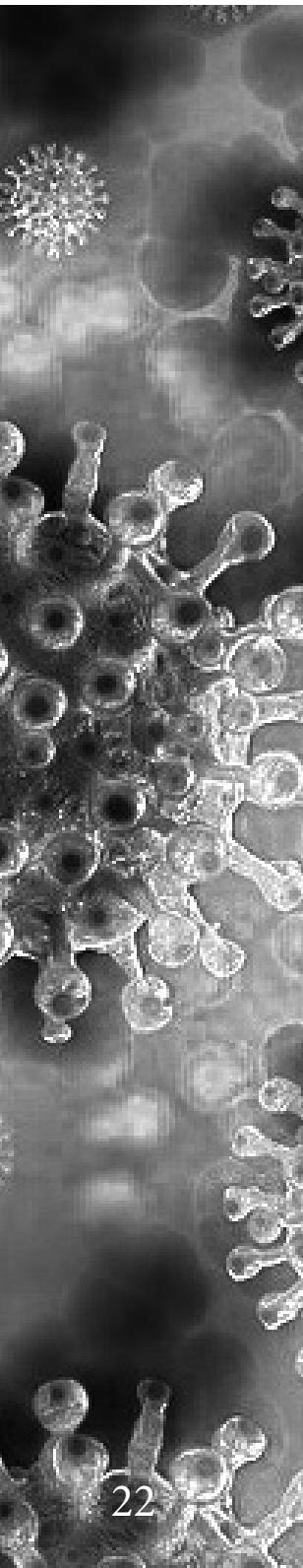
Predpokladám, že väčšina ľudí pozná DNA ako niečo, čo nesie našu genetickú informáciu a robí nás tým, kým sme (zase môj osobný dojem, nie niečo podložené štúdiami), a preto pozmenenie tejto informácie vyvoláva negatívne emócie a rešpekt pred vakcináciou. Môžu nás teda 2 najobávanejšie typy vakcín (mRNA a DNA vektorové) zmeniť na nepoznanie, ako nám to

toto tvrdenie naznačuje?

mRNA vakcíny – Nie. mRNA (messenger RNA) je niečo, čo sa v našom tele nachádza prirodzene. Jej funkciou je dostať genetickú informáciu z jadra bunky, čo je domovom DNA, do cytoplazmy k ribozómom, kde je informácia následne preložená a ako produkt vznikne nový proteín. Dôležitá časť je, že mRNA ide z jadra preč, teda simplisticky povedané, chce sa dostať od DNA čo najďalej. Rovnako princíp platí aj pri mRNA vo vakcíne. Jej cieľ je zostať v cytoplazme, aby naše ribozómy vytvorili spike proteín, ktorý kóduje. Okrem tejto prirodzenej "odpudivosti" nie je technicky možné, aby sa mRNA včlenila do DNA, pretože štruktúra a ich stavebné jednotky sú rozličné (niektoré bázy sa nezhodujú a cukor, ktorý tvorí ich kostru, je tiež odlišný). Aby sa mRNA mohla včleniť do DNA, musela by byť prepísaná reverznou transkriptázou – enzymom, ktorý sa v našom tele, ani vo vakcíne nenachádza.

DNA vektorové - pri tejto vakcíne sú obavy z alternácie DNA vďaka jej názvu ešte väčšie. Naďalej, šimpanzí adenovírus (ako aj všetky iné adenovírusy) neobsahuje potrebné enzymy, ktoré by túto alternáciu umožnili. Jediné vírusy, ktoré tieto mechanizmy majú sú retrovírusy (ako napríklad HIV) a hepatitída B.

Pri oboch vakcínach je teda záver rovnaký – k alternácii DNA dôjst' nemôže, nakoľko "matka príroda" vybavila touto schopnosťou iba niekoľko vybraných druhov vírusov. Ak by to išlo tak jednoducho, ako si to autori vyvráteného tvrdenia predstavujú, pri všetkých patogénoch, asi by sme s ľuďmi, ktorí majú rovnako bohatú anamnézu bakteriálnych ochorení ako ja, boli skôr bakteriami ako ľuďmi :)

Vakcíny spôsobujú nové varianty

K mechanizmu tohto tvrdenia som sa empiricky ani logicky nedopátrala, takže si podľme iba rovno vysvetliť, prečo to tak nie je: To, že nám neustále vznikajú nové varianty koronavírusu je pravda. Vznikali by aj v momente, ak by vakcíny neexistovali. Vírusy tú totižto veľmi primitívne organizmy (stále je otázne, či vôbec organizmy sú), ktoré majú genetickú informáciu uloženú v RNA (ak sa bavíme špecificky o koronavírusoch). Mutácie vznikajú pri rozmnожovaní všetkých buniek. Dokonca aj keď sa naše bunky delia (čo sa deje na dennej báze), pravdepodobnosť vzniku mutácií je vysoká (podľa niektorých zdrojov na delenie jednej bunky padá 10 mutácií v jej DNA). Vďaka komplexnosti nášho druhu máme však účinné mechanizmy, ktoré tieto mutácie ešte pred rozdelením bunky zafixujú, a preto vo väčšine prípadov delenie prebehne bez neprijemných následkov. Vírusy tieto mechanizmy ale postrádajú, takže ak mutácia nastane, zafixovaná nebude. A keďže koronavírusy obsahujú RNA, ktorá je jednoduchšie ako DNA (teda kvalitatívne rovnaká zmena v prepočte na pomer zasiadne väčšiu časť informácie), ich mutácie menia charakter vírusu častejšie ako mutácie DNA vírusov či baktérií.

Bohužiaľ, rozsah a rýchlosť vzniku nových mutácií kontrolovať nedokážeme. Jedno je ale isté – varianty by vznikali pri absencii vakcín rovnako ako pri ich prítomnosti.

⁴ Zizic, Bojana. "The COVID-19 Vaccine Does Not Change Human DNA." *Unicef*, www.unicef.org/montenegro/en/stories/covid-19-vaccine-does-not-change-human-dna. Accessed 20 Jan. 2022.

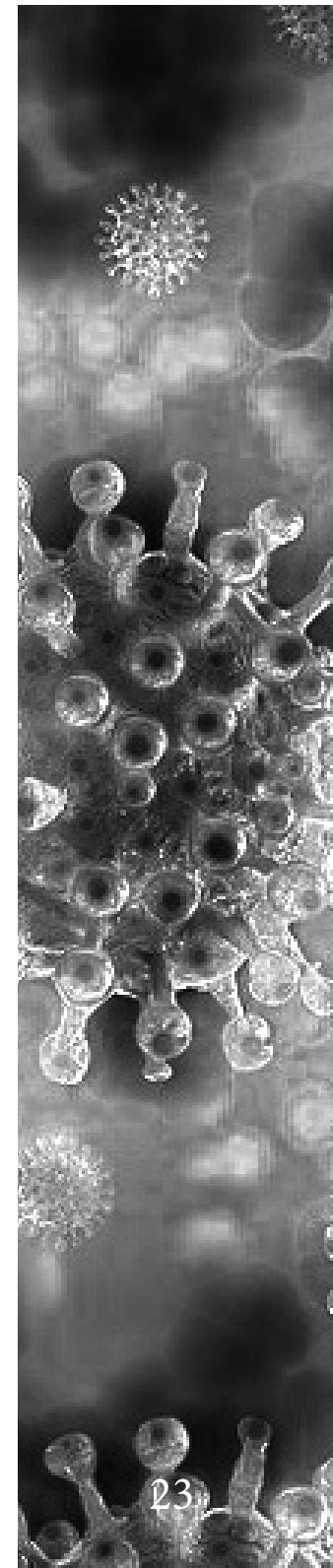
⁵ Hackethal, Veronica. "Here's Why Viral Vector Vaccines Don't Alter DNA." *MedPageToday*, www.medpagetoday.com/special-reports/exclusives/91604. Accessed 20 Jan. 2022.

⁶ Zhang, Sarah. "Your Body Acquires Trillions of New Mutations Every Day." *The Atlantic*, www.theatlantic.com/science/archive/2018/05/your-body-acquires-trillions-of-new-mutations-every-day/559472. Accessed 22 Jan. 2022.

⁷ "Understanding Variants." *Centers for Disease Control and Prevention*, www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/variants/understanding-variants.html. Accessed 22 Jan. 2022.

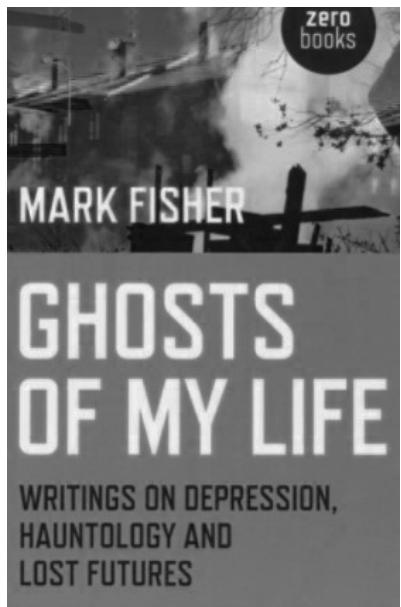
Dúfam, že informácie, ktoré ste našli v tomto článku, boli pre vás zaujímavé, pri najlepšom užitočné. Chcela by som len poznamenať, že tento článok som nepísala ako niekto, kto chce zmanipulovať ľudí na očkovanie či odsúdiť tých, ktorí majú iné názory a konanie ako ja. Jednoducho mi trhá srde (metaforicky), ak počúvam neexistujúce biologické mechanizmy a bola by som rada, ak by sa všeobecný prehľad o tejto téme zvýšil. A ak si máte odtiaľto niečo zobrať, tak určite to, že si overujete fakty, ktoré si prečítate, cez dôveryhodné zdroje (isto máte v okolí niekoho, kto vám bude vedieť potvrdiť/ vyvrátiť ich dôveryhodnosť) a radšej ako sa s niekým hádať, skúste s ním diskutovať, pretože možno bude mať zaujímavý pohľad, nad ktorým ste sa nezamysleli a ktorý bude stáť za overenie.

Natália Michalcová

Nádej v 21.storočí

História je nepochybne zápasom. Dejiny akoby charakterizovala túžba po zmene a po tom, že eventuálne príde deň, kedy dostaneme všetko, čo chceme. Odkedy ale v polovici 20. storočia vysmiali naše veľké nádeje postmodernisti, pristupujeme k veciam o niečo skeptickejšie. A po nástupe neoliberalizmu v 80. rokoch sa iba prehľbilo zúfalstvo, ktoré bežný človek cíti, keď sa pozrie na svet okolo seba.

Zrýchliло sa tempo drancovania prírodných zdrojov, kvôli čomu nás čakajú nepredstaviteľné prírodné katastrofy, a čoraz väčšiu kontrolu nad našimi životmi majú veľké firmy. Aj napriek enormným pokrokom v oblasti technológií, ľudia pracujú viac a užívajú si menej. Je úplne jasné, že sľuby o raste a pokroku pre všetkých, ktoré boli zámienkou pre uvoľnovanie trhu, ostali nenaplnené a miera nerovnosti len narastá - ako **Oxfam** tvrdí, v roku 2009 malo najchudobnejších 50% rovnako veľké bohatstvo ako 380 bilionárov, pričom v roku 2018 toto číslo padlo na 26 bilionárov. Ľudskej duši nepomohla ani už zdanivo nekonečná globálna pandémia, ktorá mnogých oddelila od toho, čo milujú, a do ich životov priniesla istý typ temnoty a beznádeje.

Mark Fisher, dnes už zosnulý britský spisovateľ, hudobný kritik a kultúrny teoretik, sa vo svojej knihe *Ghosts of My Life* venuje niečomu, čo nazýva lost futures. Veľmi zaujímavo tak **skúma práve koncepciu dúfania v lepšie zajtrajšky**. Opisuje, ako sa z ľudských životov vytráca schopnosť predstaviť si budúcnosť radikálne inú od súčastnosti, a postupne prechádza k prehovorom o tom, že v našom povedomí žijú v zásade výhradne myšlienky z už dávno neprítomnej minulosti. Fisher analyzuje to, ako sa **postupne z kultúry vytráca experimentácia**, mapuje kultúru sedemdesiatych, osiemdesiatych a deväťdesiatych rokov a potom konštatuje, že sny o lepšom zajtrajšku sa rozplynuli a "budúcnosť zomrela". K tomuto záveru sa uchyľuje preto, lebo podľa neho v 21. storočí nevieme akoby prísť k niečomu skutočne novému a originálному. Ako dôvod vidí to, že umenie sa stáva čoraz viac a viac komoditou. Uvoľnovanie trhu a slabá, až žiadna štátnej podpory

pre umelcov mali okradnúť umenie o jeho radikálny náboj a vytvoriť status quo, v ktorom sa kreatívne excesy umelca nemajú výrazne búriť proti spoločenskému poriadku, ale iba v ňom fungovať ako forma zábavy. V novom svete, vo svete, v ktorom

je budúcnosť mŕtva, nie je výhodné a ani možné tvoriť veci, ktoré sú nové a vysoko experimentálne, ale oplatí sa recyklovať umenie staré, nakoľko taký proces **je lacnejší a jeho úspech je garantovaný**. Graduálne absencia nových prvkov

v kultúre a neustála prítomnosť duchov minulosti vyústili v to, že už absolútne neočakávame od umenia nič nové a len smútime, že vízia budúcnosti, ktorá vznikla napríklad v 80. rokoch, sa nikdy nenaplnila. Strašia nás lost futures, pozostatky nádeje, ktorú cítili minulé generácie.

Lipneme na tejto zvláštnej nostalgiu, lebo keď sa pozrieme na svet okolo seba, je ľahké sa znova naučiť dúfať v šťastné konce.

Hlbšie zamyslenia nad umením sú podstatné preto, **lebo v momente**

kedy nad ním prestávame kriticky premýšľať, začíname ignorovať to, akú obrovskú rolu hrá v ľudskej spoločnosti. Skutočne nejde len o prázdnú zábavu. Umenie je jazykom, ktorým sa kultúra vyznáva zo svojich neduhov, je akýmsi zrkadlom pre kontext, v ktorom vzniká.

Koncept lost futures tak vyvoláva úvahy o tom, nakoľko je spoločenské usporiadanie v statuse quo správne. Je výpovedou doby, ktorej chýba niečo, v čo by verila, a v takej dobe je ľahké kráčať ďalej vzpriamene, odhodlane. O zmysle, aký môžu mať katastrofy, ktoré sa dejú, a ktoré zrejme prídu, úplne spoľahlivo nevieme nič. Ale aj napriek ľahobe, ktorú môžeme vnímať, keď čítame pesimistické predpovede pre ďalšie roky, aj napriek prázdnote, zdeseniu a strachu, ktoré v nás môže vyvolať budúcnosť, je nutné hľadať riešenia.

Alternatívou je smutná nostalgia pre dobu, ktorá nikdy nenastala, nádej, ktorá už chce veci v kontexte dneška nerealistické.

Samuel Michlík

Marián Steiner

The Playlist of My Life

We experienced our own little kind of summer-of-love in the late 1990s (in Martin and Vrútky, no less). At least that's how it felt to my friends and I, in our teens, at the time. We were the intellectual, arty types, so we thought, as the floodgates had opened in the post-socialist limbo of good music, old and new, great books, art cinema, film club, theatre, and, yes, Trainspotting.

The soundtrack fuelling many of those endless evenings and conversations. Pre- (widely used) internet, pre-smartphone, but already digital. An amalgamation.

Bell-bottom corduroy trousers and jeans, colourful T-shirts and plaid shirts, beads and sneakers. The old pedestrian zone in Martin, before the current reconstruction, filling up to the brink with young people each evening, sitting around on the pavements, in and around the old Elephant, then catching, or missing, the last night bus home (absolutely, impossibly packed). The air was buzzing with a kind of eclectic, unhinged, but exhilarating energy.

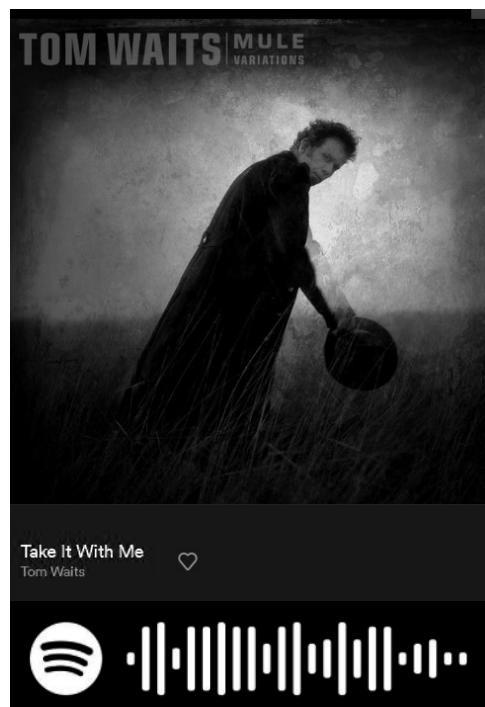

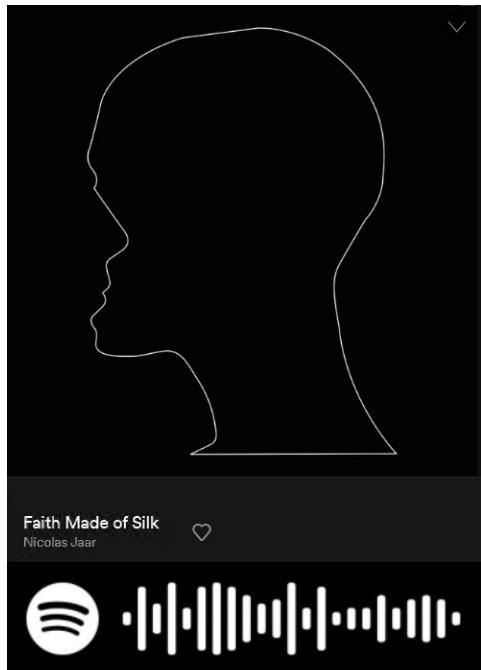
Ah, the 80s. Those opening chords, bright, iconic, as 80s as it gets. 'Welcome to your life, there's no turning back.' It evokes glittering waves on a warm summer day, equally hypnotic and exhilarating, like the shimmering horizon when you stare at the endless open water. A quintessential 80s tune, transcending barriers and improving moods since 1985, my best childhood memories, long gold-tinted summer days. A fresh morning, a warm breeze through the open windows, curtains swaying gently, this comes on and everything – at least for the 4 minutes and 10 seconds – is magnificently alright.

And a gloriously ‘chaotic-energy’ opening track, brimming with funky, jazzy, glitchy electric joy hailing from Norway. This album was an accidental find. I got it in 2002 while at uni, spending one semester in the UK. I walked into a local music store and there was a stand with albums from one label called ‘Ninja Tune’, with a cool name and logo. I really liked the art design and this album caught my eye, so I bought it on a whim. This opening track is on the brink of uncontrollable chaos, but remains in full control and is so energising that my brain releases instant endorphins. An assemblage of musicians having fun with music. It also ties in with a Norwegian medical student studying in Martin whom I got to know a few years later thanks to the fact that I knew who Jaga Jazzist were. So, yes. A definite spot in the playlist.

I have become more sentimental and nostalgic in the past few years and this song by Tom Waits, as so many of his other songs, makes me tear up. Tom Waits is a unique voice among unique voices. A stray dog, a hobo sitting by a dirt road to nowhere, a great spirit and a storyteller in a long ancient tradition of storytellers, writing songs about passion, jealousy, loss, death and heartbreak, but also beautiful, disarmingly plain and tender love songs. He has an endless capacity to conjure up stories, images and moods with his sand-paper voice and unique, surreal and dark narrative imagination. And with a heart of gold. In this one, ‘the phone’s off the hook, no one knows where we are, it’s been so long since I drank Champagne’ We experience love and loss, memories become bittersweet, and moments like these are what we take with us when we ‘go’.

And to fade the playlist out, a cinematic, ending-credits kind of a slow burn. A smooth shuffle to start with, hypnotic, wavy, heart-beat like, a walking rhythm to accompany your shoe-gazing introspective mood. Soft synths layering to play along your reflections, developing a repetitive theme. As the heartbeat carries on, the lyrics are equally fatalistic and introspective ('Look around, not ahead / a peak is just the way towards a descent'). Then a heart-stopping crescendo. A sense of finality and a glorious emotional release that makes me want to hit replay and start over.

And who wouldn't?

BAKELITA

Kto z nás nevlastní aspoň 1 páár riflí? A kto z nás sa niekedy zamyslel ako prebieha ich výroba a aký majú dopad?

Džínsy sa stali bežnou súčasťou našich šatníkov, a to aj napriek ich negatívnym dopadom na životné prostredie, naše zdravie a životy ľudí, ktorí ich vyrábjajú.

8 000 LITROV VODY sa spotrebuje pri bežnej produkcií jedného páru džínsov.

2 kg OXIDU UHLIČITÉHO je stopa, ktorá je zanechaná pri výrobe.

1.8 MILARDY DŽÍNSOV sa vyrobí celosvetovo každý rok.

1% Z VÝROBY sú džínsy, ktoré berú ohľad na životné prostredie a životy ľudí, ktorí ich vyrábjajú.

24% GLOBÁLNE VYUŽITÝCH INSEKTICÍDOV sa využíva pri konvenčnej produkcií bavlny.

17 z 21 VZORIEK VODY v čínskej oblasti na výrobu džínsov obsahovalo 5 toxických ťažkých kovov.

2 kg CHEMIKÁLIÍ sa využije pri konvenčnej výrobe jednych riflí.

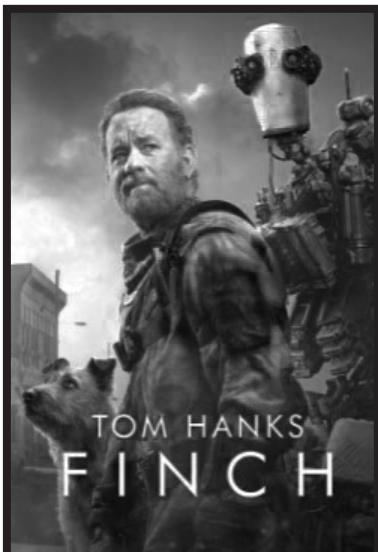
Pre viac informácií odporúčame dokument Cena riflí a @nataliapazicka

Hello dear readers, and welcome to the belated sequel of my last year's article or if you'd please: Film Industry in 2021.

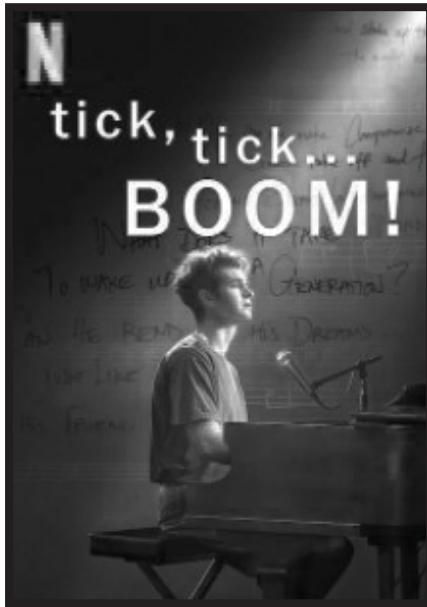
So... another year has passed and covid is still here, uninvited like that one uncle that just refuses to leave after Christmas. Things were better (for a bit) and then worse again and once again the Movie Industry made the best out of their pitiful circumstances. The box office revenues rose to \$4.5 billion in 2021, while that was up more than 101 percent over 2020, moviegoing still lagged far behind pre-pandemic levels. In fact, the box office ended the year 60% behind 2019. We must accept that the industry is not as golden as it used to be and that it maybe won't ever regain its lovely glow. It is not only a covid problem, let me be clear with that. Endless reboots and sequels, Martin Scorsese criticizing Marvel, Marvel fans "criticizing" Scorsese. You can find that and a lot more if you just look to the not-so-distant past. This is not the time to ponder what cinema really is though, I am also certain that just saying "it is what you make it" just wouldn't cut it so that is a story for a different day. However do not fret dear readers, for as last year, heroes (and admittedly villains) have emerged amongst the masses pushed to release in case the cinemas closed again. These are some of them:

Movie Industry in 2021

Finch (sci-fi/drama)

Starting this list a bit out of the left-field, let me introduce you to Finch. This is not the best-rated movie of 2021 nor is it the most known. But there is just something so painfully beautiful about the way it portrays humanity and being human. Also, it has Tom Hanks and a pretty bomb soundtrack.

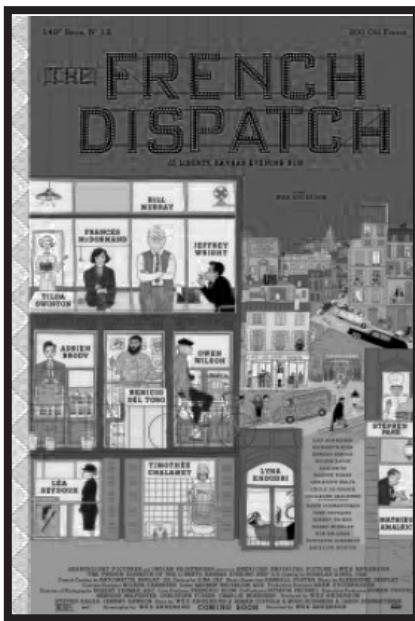
Tick,Tick... Boom! (musical/drama)

Dubbed the best musical of 2021, starring Andrew Garfield, *Tick, Tick... Boom!* is the autobiographical musical by the playwright Jonathan Larson. For the lack of a better term, this movie is simply an experience.

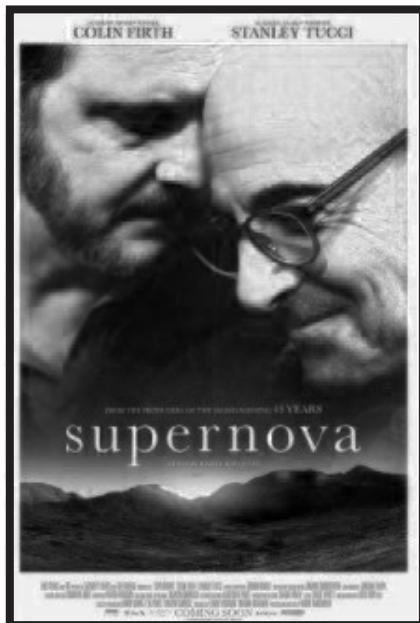
The Suicide Squad (action/adventure)

Despite the controversies surrounding him, not many can deny that James Gunn can make one hell of a fun movie. If you saw the first one and are worried that this one will be in any way similar, I can assure you they only share a name and a couple of characters. This movie just further proves the potential DC holds, if only they were able to utilise it.

The French Dispatch (romance/comedy)

The story of art, why we make it, who we make it for. Accompanied by the typical Wes Anderson visuals and a wonderful star-studded ensemble.

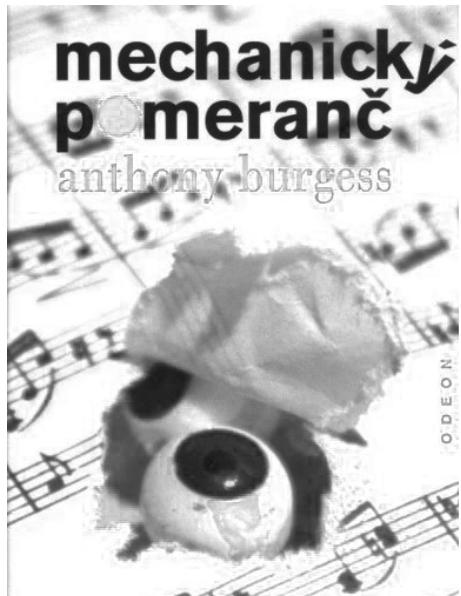
Supernova (romance/drama)

A gay couple, embark on a road-trip as dementia starts to take hold of one of them. This movie is beautifully acted and deeply moving. Would recommend to those in need of a good cry.

Because of the sheer amount of movies that came out this year, some very good ones probably slipped my mind but as it stands I am quite happy with this list. See ya'll next year!

Zaira Záremská

The Best of B

Mechanický pomaranč

Tento zaujímavý názov vám môže prinášať rôzne predstavy, o čom táto kniha môže byť. Nie je to však ani príručka, návod, ani špeciálny recept na pomaranče. Bolo by to zaujímavé, ale ďaleko od skutočnosti. Síce je názov neobvyklý, má svoj význam a vysvetlenie, ktoré anglický spisovateľ Anthony Burgess v roku 1962 veľmi dobre premySEL, keď písal tento **dystopicko-satirický román**. Znamenať to má spojenie mechanického s organickým, čo vám zapadne do celej myšlienky tejto knihy hned po prečítaní.

Treba spomenúť zaujímavý jazyk nazývaný „nadsat“, ktorý autor využil. Je to spojenie slovanských jazykov s londýnskym slangom. Čítanie je o niečo iné, no zvyknúť sa naň dá ľahko a rýchlo, a je to zaujímavejšie.

Film, natočený v roku 1971 režisérom Stanleyom Kubrickom práve podľa tejto knihy, dnes už tak ľahko nenájdete, keďže ho sám režisér stiahol kvôli **extrémne nepríjemným a strašným scénam**.

Dej je zasadený do neurčitej budúcnosti, v ktorej hlavná postava tvorí mládežníku subkultúru extrémneho násilia v Londýne. Hlavná postava, Alex, 14-ročný chlapec, rozpráva o svojich násilníckych činoch so svojimi „kamoge“. Berú drogy, mlátia a okrádajú nevinných ľudí, flákajú sa. Toto všetko ho raz dostihne a jedna noc, ktorá mala byť taká ako všetky ostatné, mu úplne zmení život. Vláda totiž predstavila nový program „Ludovico“, ktorý má zaručiť rýchly návrat násilníkov do bežného života. Práve on sa stane prvým kandidátom, na ktorom budú experimentovať. Celé jeho správanie je ovplyvnené, stratí vlastnú voľu, a už sa nedokáže správať ako bežný živý tvor.

Autor nám dáva týmto príbehom pohľad do života **zvrátenej mládeže, analyzuje ľudské vnútro, zlo v človeku a násilie**. Vnímate svet z pohľadu tej zápornej postavy, ktorá sice miluje Beethowena, ale pácha zlo a čitateľ musí všetko podstúpiť s ňou. Väčšinou sa poučíme z činov tej zlej postavy, no opak je v tomto prípade pravdou, a práve Alex sa stane obeťou tohto príbehu aj napriek tomu, že on sám ubližuje. Autor sa zameriava na problém prevýchovy pomocou **nezmyselných a nehumánnych taktík**, ktoré z človeka nerobia živého tvora, pretože nemá vlastnú voľu si vybrať.

Však len predsa: „**Je človek bez štipky zlého konania vôbec schopný prežiť v tomto svete?**“

Both Worlds

Ariadne

Greek myths retellings are in my opinion one of the best ways to connect history and fantasy. One such retelling is Jennifer Saint's debut novel, *Ariadne*. Saint has been fascinated with Greek mythology ever since she was a child. Later in life, after 13 years in the position of a high school English teacher, she wrote *Ariadne* and became a full-time author. The book came out in the summer of 2021 and we can expect another myth retelling by Saint soon.

Ariadne is probably one of the less-known characters of Greek mythology, but still, there is a phrase connected to her - Ariadne's thread. This relates to the myths of Minotaur and Theseus, for which she is the best known. A Cretan princess, daughter of the mighty Minos, half-sister to the monstrous Minotaur and momentarily, lover of

the Athenian prince Theseus.

Every year a group of young Athenians - 7 young men and 7 maidens - was sacrificed to feed the Minotaur and to satisfy Minos' greed for fear and power over Athens. The third year, not only the citizens of Athens are to be sacrificed - the prince of Athens himself volunteered to die next to his people, or at least that's the version Minos was told. Theseus, however, as the myth says, caught the eye of both Ariadne and her sister Phaedra and they decided to help him with his quest. Ariadne, helplessly in love by this time, handed him the thread which he later used to get back out of the labyrinth Minotaur dwelled in. Little Phaedra took part by stealing his club from the guards. And that's how Theseus, the hero of the original story, killed their

half-brother Minotaur and sailed away with Ariadne to become his wife.

Instead of this fairytale-like ending, we get a story full of as many twists and turns as the labyrinth itself. Nothing was easy for the women of Greece in those times and that's the main idea of the story. Ariadne started realizing very soon that women were always punished for the crimes and as entertainment of gods and heroes. You could hardly find a god who was disciplined for his wrongdoings. Medusa, Ariadne's mother Pasiphae, all the lovers of Zeus - the wrath was full upon them. The men, on the other hand, get all the glory, stories told and songs sung about them.

The room for heroines, for women who shaped Greek history, was not made then, so Jennifer Saint gives them their glory now. She's not the only one - Madeline Miller's myth retellings (which I could not omit when talking about this category of books) are also worth reading and I strongly recommend diving into this ancient mythical world through their stories. These are entwined with one another and together they form a great picture of the history of the ancient Greeks.

Student Fashion

The longer you go to this school, the more interesting people you get to meet.

They usually dress in a non-traditional way, different from the rest of the world, but somehow they all fit into the mess that is this school. It is really interesting how all of them are influenced by different styles, different people, different surroundings, but at GBAS they don't need to feel excluded, they can even inspire each other. That's why we asked multiple Y1 students to tell us about their experience with fashion.

Where do you prefer to buy clothes and why?

Moth: Thrift shops, because they have a lot more to offer than fast-fashion shops and you can find really interesting and unique clothes there. Specifically in the men's shirts section.

Sebko: I prefer to buy clothes online. It's the easiest way to buy something and for me the most comfortable one. I usually don't buy second-hand clothes much. I currently have two pieces of second-hand clothing.

Sage: So I personally prefer second hands, but if I need to buy something in regular shops, I would buy it in those small alternative shops like rebel shop, rock shop, spike shop, etc. or some really really cheap shops because I don't have money!

Sally: I prefer either staying in and shopping online since it is more comfortable, or spending the whole day in second hands where I can go through the whole building and look at the clothes in person.

Are there any specific benefits to the way you dress?

Sebko: I don't think that the way I dress has any special benefits.

Sage: Benefits of my style are that basic and homophobic people are most of the time scared of me, so this way I can live in peace without annoying people around me, and another plus- it attracts gay people so.. YES PLEASE!

Which specific clothes/outfits are your favorites?

Moth: I love big shirts with colorful patterns on them because you can style anything with them. My other favorite piece of clothing is probably this long white dress I bought off Instagram recently.

Sebko: I love shirts, coats, and turtlenecks. It's not very comfortable but I love it. I would say that it's quite aesthetic and it looks good on everyone.

Sally: There isn't any specific way I dress. It really depends on how I feel when I wake up. I really like my brown wide-leg jeans combined with some of my sweaters.

What is missing in your wardrobe? Any clothes you would love to own?

Moth: I'd like to own more long skirts and definitely more black jeans and trousers because I only have one pair. I'd also love a big black winter coat. Sherlock Holmes style.

Sebko: Yes, some things are missing but I have a lot of clothes so I don't need anything special. Maybe just a black leather belt. There are some sneakers and boots which I want to have (or some types of sneakers) but basically I have everything that I need right now.

Sage: There's a lot of things missing in my wardrobe: more corsets, tripp pants, demonias, fishnet top, tight garters, more chokers, some harness because why not, more tight high socks, bunny hat, etc.

Sally: I would really like some more skirts, dresses and some fishnets.

What/who influenced your style?

Moth: What influenced my style the most were probably random people on the internet I follow. Through them, I learned to really express myself through what I wear and also that I don't need expensive clothes, I just need creativity. I'm still learning how to layer properly but it really does a lot to an outfit. Thinking out of the box and combining things you usually wouldn't wear and/or challenging social norms is my favorite hobby.

Sebko: There isn't only one person who influenced my style. I just need to see someone on the street or on Pinterest and always say, oh great heavens, I have to have this.

Sage: My style has been influenced by pretty alternative girls.

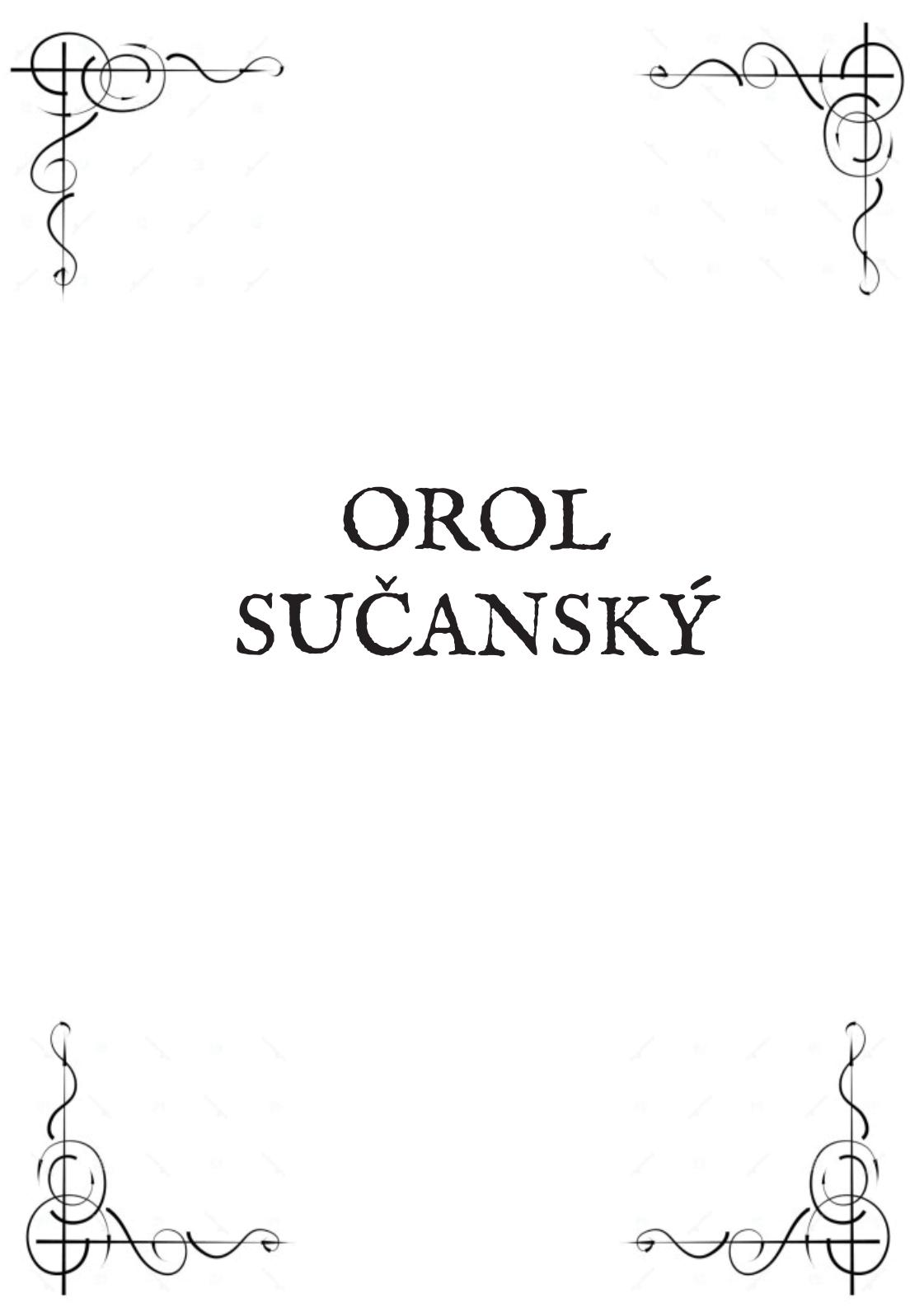
Sally: The last few months I spent in quarantine really changed the way I dress and look in general.

Eva Pavolková

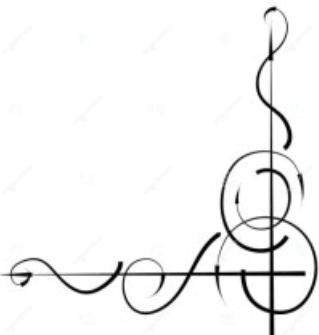
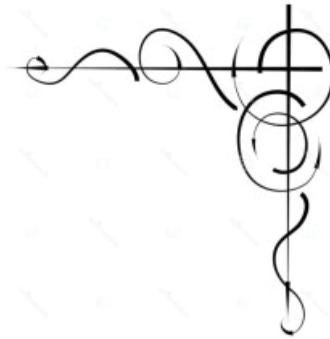
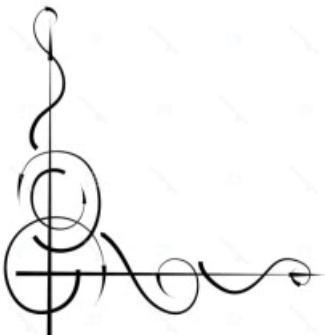

Moth- @m0thnight
 Sebko- @sebastian_muran
 Sage: @lil.mushro0m
 Sally: @sh4p3sh1ft3rsally

OROL SUČANSKÝ

Did you get the fame jelly yet?

Everybody loves the things you do
Xenon lights, light up, just like I do, when
Intensive Care Unit
Show me how, to make and ruin it not.
Takes more than just want.
Even that wouldn't do.
Not with you.
Tell me, what is it?
If only I could be too, if only to repeat.
All I do is plead.
Lo there, do I...not see it.

Dough, to be yourself, I know,
Rarely means little sorrow. Yet,
Everybody loves the things you do.
And I'm so jelly too.
Dough, I still have no clue.

Anonymous

The Return

It used to be pitch black. Or maybe it was white, I can't really remember. States of mind, unlike sensory experiences, are very momentary. But if you asked what was black or white, I'd say: "everything" - total monotonous absence.

But total absence is the easiest to fill; so much space that can be painted over. I needed a bit of ground to stand on. So I started with green and a bit of brown. I remembered that these had been my favourite kind of ground. Mainly because of the smell. I tried to stand right away. I longed for the feeling of grass on my feet. But it did not work. My legs did not hold the weight. So I lay down. My hands replaced my feet and my mind immersed in the smell. The seeds of grass crawled through my ears into my head and started to sprout in my brain. Something started to grow. They were tiny plants, maybe just algae, but the movement itself was extraordinary. I remember a tear on my cheek.

With time, my plants started to beg for sunlight. I felt a bit pathetic when I realised I had failed to remember the needs of plants. So I opened my eyes, ignoring the fear of the absence above me. I made the sky blue and the sun yellowish. You might say I should have been more creative, but honestly, I longed to see the good old world, and I knew the plants needed exactly that type of light.

I have gone through ages of evolution in a few years. I now sit in a garden full of hummingbirds and changing alpenglows. I dare not hike anymore. The time of emotional ventures, of looking beyond the outskirts, is gone. Though I miss it, the memory of it has joined the other voices of the shadows of the past existence. Some of them are nostalgic, some of them try to hurt me. I can hear them and they try to make their way to my heart, but somehow I know that they do not belong here anymore. They are merely songs of legends.

So now, instead of venturing into the unknown, I make short walks. My legs still hurt a little and when I forget to sit for a bit, I see the pitch black again. But I don't mind, because now I know that the world keeps spinning around and if I wait, the colours will return. I live among butterflies now. I don't fly with them, but I see their glow every day.

Anonymous

Heart asks pleasure first
 Lo and behold,
 there is a Beast on the stairs!
 What care you for unruly visitor,
 in the early hours of the midday?
 “Martyrs! Witnesses! Harbingers!”
 “It is one and the same,”
 Cry thee in the darken corridor,
 under the false pretense,
 of an early morning.
 Might you be headed for Gévaudan,
 dear weary voyager?
 Or is it Tartarus you wish for?
 Granted, do be careful,
 what you wish for,
 as it all can be granted.
 What is, was not once
 as it was and now it is not
 and thus the fickle finger
 intervenes once more.
 All effort made redundantly
 once more
 by the Beast on the stairs.

Anonymous

Lux

Vzišla som z nekonečnej prázdnoty vesmíru,
 tak ako všetky nebeské telesá,
 no k hviezdam mám vždy daleko.
 Uhádneš čo som?
 Porodili ma do sveta,
 kde je slnečný svit iba výhradou,
 tak som teda zhľtla slnko
 a vzbílkla vznútra.
 No tak, čo som?
 Možno si ešte trocha zmätený,
 dovoľ mi teda napovedať ti.
 Mám dve nohy, dve ruky,
 uši, oči, ústa, nos,
 dokonca i srdce,
 no nie som človekom.
 Čože? Aký nonsens?
 Nevymýšľaj a premýšľaj už konečne!
 Môjho hnevú,
 sa však neobávaj,
 nikdy nič neznamenal.
 Stále nerozumieš?
 Tak ešte raz pekne od začiatku,
 to nič, máme na to storočia.

Anonym

Krížovky s úsmievom

Pomôcky: santal, ejekcia, pasant	lovom získajte	2. časť <i>tajničky</i>	MPZ Albánska	vzorec hydridu sodíka	syn kráľa Tróa	ladením nastaviť	Hovorí kamarát kamarátovi: - Kedysi, keď sme sa so starou pohádali, tak sme sa vždy udobrovali v posteli. - A teraz? - Teraz?... Teraz, keď... (Dokončenie tvorí tajničku krížovky.)			
nerast obsahujúci urán							sladkovod- ný delfín	skratka liečebnej telesnej výchovy	1. časť <i>tajničky</i>	aluminiová fólia
citoslovce radosti										
skratka obrnenej divizie			vyháľal sa neskutoč- no							
drobný bodavý cudzopas- ný hmyz				východo- indický strom podujatie						
Terézia (dom.)					divne, zvlášne skr. súhv. Rydo					
vyhodenie (odb.)								značka kozmetiky odborník v anatómii		
Pomôcky: uranín, ílos, jola, inia, niva	socať žalobník (hovor.)						Anna (dom.) oboživel- ník			
žiali, smúti (kniž.)						mädlil (kniž.) uctieval, klaňal sa				
ženské meno				čiastočne obrál pole, lúka (kniž.)	citoslovce klapnutia okolojdúci (zried.)				očakáva- me	
Leonard (dom.)				celková anestézia menší ťahší čln						
skratka olympij- ských hier							súmrak vzorec sulfidu zlatnatého			
oddáva sa ilúziám								cit. zvuku somára citoslovce povzduchu		
zlučovala, spájala (odb.)										
udržiavam rovnováhu										
japonská lovkyňa perlorodieiek				šibeme, šľaháme (expr.)						